

De dekolonisatie van Nederlands-Indië en Belgisch-Congo

Onderwerp	De dekolonisatie van Nederlands-Indië en Belgisch-Congo
Auteurs	Lies Blocquiaux, Frits Hofstra, Sietske Meulebrouck
Doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> • 15-17 jaar • derde graad / bovenbouw havo/vwo
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen kunnen de aanleiding en het verloop van de dekolonisatie van respectievelijk Nederlands-Indië en Belgisch-Congo beschrijven. • Leerlingen kunnen het verschil tussen het dekolonisatieproces van Nederlands-Indië en Belgisch-Congo verklaren.
Tijdsduur	2 lessen van 50 minuten
Beginsituatie	Leerlingen hebben de kolonisatie van Belgisch-Congo of Nederlands-Indië reeds in de les behandeld. Ze kennen de oorzaken van de dekolonisatiegolven na WO II.
Vorbereiding	<ul style="list-style-type: none"> • Voor iedere leerling het invulblad kopiëren. • Het blad met de bronnen digitaal of op kopie ter beschikking stellen van de leerlingen. Er zijn twee bronnensets. De helft van de leerlingen krijgt de bronnen over Belgisch-Congo, de andere helft over Nederlands-Indië. • De knipbladen kopiëren (1x per 2 leerlingen) en de kaartjes uitknippen.
Instrueren	<p><u>Wat?</u> We gaan een vergelijking maken tussen de dekolonisatie van Nederlands-Indië en Belgisch-Congo.</p> <p><u>Hoe?</u> We verkennen het onderwerp in expertgroepen (per 4) aan de hand van historische bronnen. Daarna werken experts in Nederlands-Indië en experts in Belgisch-Congo samen in duo's. Elk groepslid brengt dus zijn eigen expertise in. Ze reconstrueren samen het verloop van de dekolonisatie door kaartjes en afbeeldingen te sorteren en in de juiste volgorde te zetten. Tot slot maakt elk duo een vergelijking tussen de twee dekolonisatieprocessen.</p> <p><u>Waarom?</u></p>

	<p>Door de kaartjes in de juiste volgorde te zetten, leer je de aanleiding en het verloop kennen van het dekolonisatieproces van respectievelijk Nederlands-Indië en Belgisch-Congo en krijg je oog voor oorzaken en gevolgen. Je ontdekt ook de verschillen tussen beide dekolonisatieprocessen en kan deze verklaren.</p>
<p>Uitvoeren</p>	<p><u>Stap 1: Verkennen van het onderwerp</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij deze opdracht werken de leerlingen per 4. • Elke groep kiest een bronnenset (een reeks van drie bronnen over Belgisch-Congo of Nederlands-Indië), maar er zit een maximum op. Immers bij stap 2 leren ze alsnog over het andere land. • De leerlingen lezen de bronnen aandachtig en lossen daarna de bijbehorende vragen op. Ze noteren de antwoorden op het invulblad. <p><u>Stap 2: Het verloop van de dekolonisatie / oorzaak-gevolg</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij deze opdracht werken de leerlingen per 2: 1 expert Belgisch-Congo samen met 1 expert Nederlands-Indië • Elk duo krijgt 2 combinatie-reeksen van kaartjes en afbeeldingen. <ul style="list-style-type: none"> ○ Eerst sorteren ze de kaartjes: Welke hebben te maken met Nederlands-Indië en welke hebben te maken met Belgisch-Congo? ○ Daarna plaatsen ze de kaartjes in de juiste chronologische volgorde. ○ Tenslotte verbinden ze de afbeeldingen met de juiste gebeurtenissen. • De leerlingen vullen de tabel aan op het invulblad. • Korte terugkoppeling: de juiste volgorde wordt klassikaal overlopen (Suggestie: Indien de timing het toelaat, gebeurt dit aan het begin van de tweede les, zodat het geheugen van de leerlingen wordt opgefrist en iedereen de correcte antwoorden heeft om aan opdracht 3 te beginnen). <p><u>Stap 3 : Een vergelijking tussen de twee dekolonisatieprocessen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij deze opdracht werken de leerlingen per 2 (in hetzelfde duo als voor opdracht 2). • De leerlingen maken een vergelijking tussen de twee dekolonisatieprocessen. Ze baseren zich op de voorafgaande bronnenstudie om de bijhorende vragen te beantwoorden. Ze noteren de antwoorden op het invulblad. <p><u>Stap 4: Overleg en slotconclusie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij deze opdracht werken de leerlingen opnieuw per 4: elk duo zoekt een ander duo om mee samen te werken. • De twee duo's brengen verslag uit aan elkaar over de overeenkomsten en verschillen die ze vonden inzake het

	<p>dekolonisatieproces van Belgisch-Congo en Nederlands-Indië. Ze vullen eventueel hun eigen antwoorden aan op het invulblad.</p>
Nabespreken	<p><u>Wat?</u> Zie je een verklaring voor de verschillen tussen het dekolonisatieproces van Nederlands-Indië en Belgisch-Congo?</p> <p><u>Hoe?</u> Klassikaal terugkoppelen 15 minuten m.b.v. bord/scherm</p> <p><u>Waarom?</u> Helpt deze werkwijze je om een beter beeld van de dekolonisatie van Nederlands-Indië en Belgisch Congo te krijgen?</p>
Suggesties	<p>Leerlingen die dat aankunnen kan men met beide bronnensets aan het werk zetten.</p>
Verder lezen?	<ul style="list-style-type: none"> ● Martin Bossenbroek, De wraak van Diponegoro. Begin en einde van Nederlands-Indië ● David Van Reybrouck, Congo: een geschiedenis